Lietas arhīva Nr. CA-0170-20/10
ECLI:LV:ZAT:2020:0610.C73269518.22.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2020.gada 10.jūnijā

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Svetlana Maršāne, tiesnese Inese Skudra, tiesnese Inese Belicka
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu un /pers. C/ pretprasībā pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu sakarā ar prasītāja /pers. A/ un atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzībām par Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ 2018.gada 26.februārī cēla Ogres rajona tiesā (no 2018.gada 1.marta Zemgales rajona tiesa) prasību pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu, kurā saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu lūdz laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" publicēt atvainošanos un piedzīt kompensāciju par nodarīto morālo kaitējumu ar šo publikāciju.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 1.novembrī laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" ir publicēts raksts, kas ir prasītāja godu un cieņu pazemojošs un faktiem neatbilstošs. Ja neatļautā darbība ir izpaudusies kā pret personas godu, cieņu, ģimeni, pieņemams, ka šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums (lietas 6.lapa).

[2] 2018.gada 4.aprīlī tiesā saņemts atbildētāja /pers. D/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka /pers. A/ celto prasību uzskata par nepamatotu, jo tajā nav skaidri definēts prasības priekšmets, proti, prasītājs nav norādījis, kurus tieši rakstā minētos faktus uzskata par apmelojošiem un/vai pazemojošiem (lietas 14.lapa).

[3] 2019.gada 13.martā atbildētājs /pers. C/ iesniedza pretprasības pieteikumu pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu, kurā saskaņā ar Civillikuma 5., 1635., 2352.[1] pantu lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/ materiālo kompensāciju par viņam nodarīto morālo kaitējumu 1000 EUR.

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs ar savu tiesai iesniegto prasības pieteikumu par goda un cieņas aizstāvēšanu un morālā kaitējuma piedziņu ir nodarījis kaitējumu atbildētāja kā žurnālista reputācijai, kas kaitē viņa profesionālajai darbībai. Prasītājs nav skaidri noformulējis, ar kādam darbībām prettiesiski būtu aizskartas viņa intereses.

Norādīts, ka jau gandrīz gadu Tiesu administrācijas interneta vietnē www.tis.ta.gov.lv ir publiski pieejama informācija, ka atbildētājs /pers. C/ ir iesūdzēts tiesā par kādas personas goda un cieņas aizskaršanu. Interneta portālā www.ogrenet.lv regulāri parādās komentāri, kuru autors ir prasītājs /pers. A/. Tāpat informācija par to, ka atbildētājs ir iesūdzēts tiesā, bija parādījusies interneta sociālajos tīklos *facebook.com*, ko publicēja persona, kura uzdodas par pētniecisko žurnālistu, bet atbildētāja ieskatā, lielākoties nodarbojas ar tendenciozu un viltus ziņu tiražēšanu (lietas 51.-53.lapa).

[4] Ar Zemgales rajona tiesas tiesnese s 2019.gada 27.marta lēmumu pieņemts /pers. C/ pretprasības pieteikums pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu (lietas 66.lapa).

[5] Ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu noraidīta /pers. A/ prasība pret /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu, noraidīta /pers. C/ pretprasība pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Lietā konstatēts un par to nav strīda, ka 2013.gada 1.novembrī laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" ir publicēts raksts ar nosaukumu „Ķegumā noticis uzbrukums domes priekšsēdētājam".

Prasītājs bija vērsies laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" ar lūgumu publicēt atvainošanos un atmaksāt viņam morālo atlīdzību (lietas 81.lapa), un ir saņēmis atteikumu.

[5.2] Laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" publicētais raksts satur šādu tekstu: „Pagājušajā nedēļā Valsts policijas skopā informācija vēstīja, ka Ķeguma novada pašvaldības ēkā noticis konflikts, kura laikā nodarīti miesas bojājumi 1954.gadā dzimušajam R. Kā noskaidroja «OVV», incidentā cietis Ķeguma novada domes priekšsēdētājs /pers. D/.

Policija informēja, ka uzbrukumu veicis 1942.gadā dzimušais E. Jāsaka, ka gan «OVV», gan arī mūsu lasītājiem šī cienījamā vecuma persona ir labi pazīstama, jo regulāri izceļas ar dažādiem neadekvātiem izlēcieniem, kaut vai ar publisku izģērbšanos pie Ziemassvētku eglītes, tomēr, ņemot vērā, ka šoreiz saistībā ar šī ķegumieša izdarībām uzsākts kriminālprocess, šeit viņa vārdu neatklāsim.

Kā sarunā ar «OVV» pastāstīja /pers. D/, 21.oktobra rītā viņš atradās savā darba vietā - domes priekšsēdētāja kabinetā. Jau no tālienes varējis dzirdēt ķegumieša E. balsi, kurš uzreiz nācis ar apvainojumiem. Viņa kliegšanai esot arī liecinieki. Kad neaicinātais apmeklētājs ienāca kabinetā, /pers. D/ sapratis, ka viņš kārtējo reizi grib izteikt savu neapmierinātību ar kādu 2006.gadā pieņemto domes lēmumu. Priekšsēdētājs, redzēdams, ka normāla saruna, kā parasti, nav iespējama, atbildējis, ka nekādās diskusijās neielaidīsies, un atkal pievērsies datora monitoram. Apmeklētājs E., izmantojot to, ka uz viņu neskatās, negaidīti uzbruka domes amatpersonai.

/pers. D/ uzsver, ka pret uzbrucēju pielietojis tikai tik daudz spēka, cik bija nepieciešams uzbrucēja aizturēšanai un noturēšanai, kamēr ieradās policijas darbinieki. Jau tobrīd viņš sapratis, ka attiecībā pret viņu veikta plānota provokācija, lai pasniegtu to tā, ka tieši domes priekšsēdētājs fiziski uzbrucis savam oponentam. Par to pat atļāvies izpļāpāties pats E., kamēr tikusi gaidīta policija.

Neko vairāk par šī notikuma apstākļiem domes priekšsēdētājs /pers. D/ neatļāvās atklāt. Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldē uzsākts un šobrīd

tiek izmeklēts kriminālprocess, kurā viņš atzīts par cietušo. Ķeguma novada pašvaldības policijā «OVV» uzzināja, ka ķegumietis E. arī vietējā iecirknī šoruden mēģinājis uzvesties agresīvi (rupji un amatpersonu aizskaroši), kad viņam bija noformēts administratīvā pārkāpuma protokols par sava nekustamā īpašuma nesakopšanu. Tikai pēc policijas darbinieka ļoti stingra aizrādījuma agresīvais vīrietis spēja sevi savaldīt."

Lietā nav strīda par to, ka raksta autors ir atbildētājs /pers. C/, kura pseidonīms ir /pseidonīms/. Rakstā nav minēts prasītāja vārds, uzvārds, taču lietā nav strīda, ka tajā minētās personas ir prasītājs lietā /pers. A/ un atbildētājs /pers. D/.

[5.3] Prasītājs uzskata, ka minētais raksts satur aizskarošus, prasītāja pazemojošus un nepatiesus izteikumus gan par notikumiem 2013.gada 21.oktobrī, gan par prasītāja izģērbšanos pie Ziemassvētku egles, tajā nav pilnībā atspoguļoti visi notikumi un tas nopublicēts pārkāpjot viņa nevainīguma prezumciju. Ar šo rakstu atbildētāji aizskāruši prasītāja godu un cieņu, kādēļ viņš vēlās lai tiktu publicēta atvainošanās un viņa labā piedzenams morālais un personiskais kaitējums.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1635.pantu, kas noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

[5.4] Atsaucoties uz likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 21.panta pirmo daļu, 28.pantu, Latvijas Republikas Satversmes 95., 100., 116.pantu, Civillikuma 2352.[1] pantu, Cilvēktiesību konvencijas 10.pantu un judikatūru *(sk. ECT (Lielā palāta) 2016.gada 29.marta sprieduma lietā „Bédat v. Switzerland", iesnieguma Nr. 56925/08, 48.punktu, ECT 1997.gada 24.februāra sprieduma lietā „De Haes and Gijsels v. Belgium", iesnieguma Nr. 19983/92, 47.punktu, 2002.gada 26.februāra sprieduma lietā „Dichand and others v. Austria", iesnieguma Nr. 29271/95, 43.punktu). (sk. sal. ECT 2012.gada 7.februāra spriedums lietā „/pers. H/ AG v. Germany", iesnieguma Nr. 39954/08, 83.punktu). (sk. sal. ECT 2009.gada 6.oktobra sprieduma lietā „Kuliś and Różycki v. Poland", iesnieguma Nr. 27209/03, 39.punktu un 2014.gada 17.aprīļa sprieduma lietā „Mladina d.d. Ljubljana v. Slovenia", iesnieguma Nr. 20981/10, 43.punktu),* spriedumā norādīts, ka atbilstoši Cilvēktiesību konvencijas 10.pantam vārda brīvībai un attiecīgi viedokļa paušanai var noteikt ierobežojumus. Tomēr tiem ir jābūt izņēmuma rakstura, un jebkuru ierobežojumu nepieciešamība ir pārliecinoši jāpamato. Preses brīvība ir viens no demokrātiskas sabiedrības būtiskiem pamatiem un pamatnosacījumiem ikvienas personas attīstībai un izaugsmei.

Tomēr, lai sniegtu asu un negatīvu personas vērtējumu, ir jāpastāv zināmam pamatam, un viedoklis var būt pārmērīgi aizskarošs, ja tam trūkst jebkādas faktiskās bāzes. Tādēļ ir jāvērtē, vai pastāv kādi notikumi vai cietušā paša izdarītas darbības, kas ir radījušas pamatu konkrētajam viņa personības vai darbības vērtējumam. Viedoklis arī nedrīkstētu būt izteikts klaji rupjā veidā, tomēr izvēlētās formas pamatotība un pieļaujamās kritikas robeža ir saistīta ar izteikumu kontekstu, sabiedrības interesēm un mērķi, kādēļ izvēlēti konkrētie izteikumi.

[5.5] Lietā nav strīda, ka 2013.gada 21.oktobrī Ķeguma novada domē, Ķeguma domes priekšsēdētaja /pers. D/ kabinetā starp viņu un /pers. A/ izcēlies konflikts, kas izvērsās fiziskā kontaktā.

No atbildētāju paskaidrojumiem izriet, ka sākotnēji informāciju par šo notikumu publicējusi Valsts policija. Vēlāk šo informāciju un savu skatījumu uz šo notikumu ir paudis intervijā ar atbildētāju /pers. C/ Ķeguma novada domes priekšsēdētājs /pers. D/. Rakstā publicētās informācijas avots ir arī Ķeguma novada pašvaldības policijas sniegtās ziņas.

Lietā nav strīda, ka sakarā ar minēto notikumu tika uzsākts kriminālprocess Nr.11310064213, kas izbeigts ar 2015.gada 7.janvāra lēmumu, nesaskatot /pers. A/ darbībās Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgā nodarījuma pazīmes.

Lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu cita starpā norādīti šādi fakti, ka "…2013.gada 21.oktobrī (pirmdienā) ap plkst.08:48 Ķeguma novada domē, Ķegumā, Lāčplēša ielā 1, pie Ķeguma novada domes priekšsēdētāja /pers. D/ kabinetā, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, ārpus noteiktā apmeklētāju pieņemšanas laika, ieradās Ķeguma pilsētas iedzīvotājs /pers. A/, kurš bez jebkādu iepriekšēju laiku saskaņošanas, kā arī bez uzaicinājuma, iegāja Ķeguma novada domes priekšsēdētāja kabinetā, kur uzrunāja domes priekšsēdētāju, saistībā ar sev interesējošiem jautājumiem, saistītiem ar tiesas spriedumu nepildīšanu. Tā kā starp /pers. D/, kā Ķeguma novada domes priekšsēdētāju un /pers. A/ jau iepriekš bija radušās zināmas domstarpības, saistītas ar likuma normu interpretāciju un normatīvo aktu izpildi, tad /pers. D/ paskaidroja, ka nevēlas uz doto brīdi ar /pers. A/ runāt, palūdzot iziet no kabineta. /pers. A/ ignorēja izteikto prasību, līdz ar to starp abām personām izcēlās konflikts, kas izvērsās fiziskā kontaktā…".

Izvērtējot un izanalizējot rakstā pausto /pers. D/ viedokli par konfliktu un lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu norādītos faktus, tiesa nekonstatē, ka rakstā būtu izplatīts tāds faktu kopums, kas būtu tulkojams kā nepatiess.

Likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 5.pants dod tiesības masu informācijas līdzekļiem saņemt informāciju no valsts iestādēm. Tādējādi tiesai nav nekāda pamata atzīt, ka publicējot ziņas par to, ka Ķeguma novada pašvaldības ēkā noticis konflikts, /pers. C/ rīcībā būtu saskatāmas kādas neatļautās darbības.

Tāpat arī tiesa nekonstatē, ka laikrakstā ir nopublicēta nepublicējama informācija, saskaņā ar likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" 7.pantu.

[5.5.1] Tiesa piekrīt prasītāja norādītajam, ka attiecībā uz viņu neapšaubāmi pastāv nevainīguma prezumpcija un līdz tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienai viņu nevarēja uzskatīt par vainīgu. Taču kā izriet no lietas materiāliem, masu informācijas līdzekļos tika publicēta /pers. D/ intervija, kurā ir pausts viņa viedoklis par notikušo konfliktu un kriminālprocesa ietvaros iegūta informācija nav pretrunā ar rakstā norādīto informāciju par šo notikumu.

Tāpat, no pušu paskaidrojumiem tiesas sēdē un publiskajā vidē atrodamās informācijas konstatējams, ka prasītāja izģērbšanās pie Ziemassvētku egles, atbilst patiesībai, proti, šāds notikums, protestējot pret negodīgajiem deputātiem, ir bijis un par to bija rakstīts presē (piemēram: *https://jauns.lv/raksts/zinas/168485-lunis-izgerbjas-pie-keguma-novada-domes-foto*). Tādējādi tiesa konstatē, ka rakstā paustajam viedoklim ir faktiskā bāze.

2013.gada 1.novembra rakstā paustais prasītāja /pers. A/ vērtējums, tiesas ieskatā nav pārmērīgi aizskarošs un tam par pamatu ir prasītāja paša izdarītas darbības, kas ir radījušas pamatu konkrētajam viņa personības vai darbības vērtējumam.

[5.5.2] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa nekonstatē atbildētāju prettiesisko rīcību, kas būtu par pamatu tam, lai atzītu, ka ar 2013.gada 1.novembrī nopublicēto rakstu „Ķegumā noticis uzbrukums domes priekšsēdētajām" prasītājam aizskarts gods un cieņa. Tādējādi secināms, ka prasība daļā par atvainošanos publicēšanu ir noraidāma kā nepamatota.

Pastāvot šādiem apstākļiem, nav pamata arī prasības daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu apmierināšanai, jo tiesa nav konstatējusi tiesību aizskārumu, kas varētu būt pamats morālā kaitējuma kompensācijas piedziņai.

[5.6] Papildus tiesa ņem vērā, ka nepatiesu, godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanas vai, konkrētajā gadījumā atvainošanās publicēšanas pienākumu, likums uzliek šo ziņu izplatītājam, t.i., personai, kas veikusi attiecīgās prettiesiskās darbības.

No lietas apstākļiem izriet, ka strīdus raksts ir publicēts laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem", proti, to ir publicējusi juridiskā persona SIA „OVV", taču prasība pret SIA „OVV" kā juridisko personu, kuras vārdā šī informācija tika izplatīta un kuras laikrakstā šāda atvainošanas publicējama, nav celta.

[5.7] Izvērtējot to vai /pers. D/ būtu pienākums kompensēt prasītājam morālo kaitējumu, tiesa atsaucās uz Civillikuma 1635.panta otro un trešo daļu, Civilprocesa likuma 192.pantu, un norādīja, ka no lietā konstatētajiem apstākļiem kriminālprocesa ietvaros izriet, ka nevis prasītājs bija atzīts par cietušo, bet atbildētājs. Tādējādi, izvērtējot lietā esošus pierādījumus un konstatētus apstākļus, tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja /pers. D/ darbības –

sniedzot interviju laikrakstam un savu viedokli par notikušo konfliktu, ir izpaudušās kā noziedzīgs nodarījums pret prasītāju /pers. A/. Tādējādi tiesa arī nevar automātiski pieņemt, ka cietušajam jeb /pers. A/ šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums.

Pierādījumi, kas apliecinātu prasītājam nodarītās garīgās ciešanas, lietā nav iesniegti. Atsaucoties uz judikatūrā pausto atziņu, tiesa norādīja, ka ne katrs tiesību aizskārums rada morālo kaitējumu, tāpat kā ne katra prettiesiska rīcība rada zaudējumus. Neatļauta darbība var radīt zaudējumus, vai arī zaudējumus un morālo kaitējumu, vai neradīt ne vienu, ne otru. Nav pareizi pierādīt tiesību aizskārumu un tūliņ nosaukt naudas summu, kas būtu piespriežama. Atbildība vispār ir noteikta par tādu neatļautu darbību, kas izraisījusi negatīvas sekas. Šīs sekas sauc par kaitējumu, kas var izpausties zaudējumos vai/un morālā kaitējumā. Kaitējuma esamība ir jānošķir no prettiesiskās rīcības konstatēšanas *(sk. Senāta 2012.gada 27.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-309/2012.).*

Ņemot vērā minēto, prasība daļā pret atbildētāju /pers. D/ nav pamatota un noraidāma.

[5.8] Atbildētājs/pers. C/ cēlis pretprasību pret /pers. A/ par morālā kaitējuma nodarīšanu un kompensācijas 1000 EUR piedziņu.

Kā izriet no pretprasības pieteikuma un atbildētāja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, tiesību aizskārums konkrētajā gadījumā izpaudās prasītāja darbībās vēršoties tiesā ar šo prasības pieteikumu un sniedzot komentārus šīs tiesvedības sakarā interneta portālā www.ogrenet.lv.

Atbildētājs norāda, ka ar savu iesniegto prasību prasītājs ir nodarījis kaitējumu atbildētāja kā žurnālista reputācijai, t.i. kaitē viņa profesionālajai darbībai. Tiesu administrācijas interneta vietnē publiski pieejama informācija par to, ka atbildētājs ir iesūdzēts tiesā, taču atbildētājs nespēj noformulēt ar kādam tieši darbībām /pers. C/ prettiesiski ir aizskāris /pers. A/ godu un cieņu.

[5.8.1] Atsaucoties uz Civillikuma 1635., 1636.pantu, Satversmes 92.pantu, ANO Vispārējās cilvēka tiesību deklarācijas 10.pantā deklarētajām tiesībām, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantu un Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 14.pantu, tiesa norādīja, ka prasītājs, iesniedzot tiesā prasību Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā, ir izmantojis konstitucionālās un arī likumā paredzētās tiesības uz tiesas aizsardzību, kas, ņemot vērā Civillikuma 1635. un 1636.panta mijiedarbību, izslēdz pamatu civiltiesiskās atbildības piemērošanai.

Tiesa nav konstatējusi, ka prasītājs savas tiesības izlietojis acīmredzami netaisnprātīgi, tādējādi šo tiesību izlietošana nevar būt par pamatu prasītāja civiltiesiskai atbildībai pret atbildētāju.

[5.8.2] No atbildētāja pretprasībā norādītā izriet, ka morālais kaitējums, kas, atbildētāja ieskatā, radies kā neatļautas darbības sekas (Civillikuma 1635.pants), tostarp saistīts arī ar atbildētāja reputācijas aizskārumu (Civillikuma 2352.[1] pants).

Vērtējot pretprasībā norādītos motīvus, tiesa nekonstatē priekšnosacījumus Civillikuma 2352.[1] panta piemērošanai, t.sk. tiesa nekonstatē, ka prasītājs būtu izplatījis kādas patiesībai neatbilstošas ziņas par atbildētāju, kas būtu atsaucamas pamatojoties uz iepriekš minēto tiesību normu.

Tikai objektīvi un nepastarpināti iegūta, pilnīga informācija par goda un cieņas aizskāruma faktu var būt pamatā tās turpmākai analīzei gan izteikumu kopējā konteksta, gan neitrālas personas vērtējuma, gan citos apsektos. Savukārt fakts, ka prasītājs ir cēlis tiesā prasību pret atbildētāju nevar būt pietiekams pamats tam, lai atzītu, ka viņam ir aizskarts gods un cieņa.

[5.8.3] Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka pretprasības apmierināšanai nav pamata un tā ir noraidāma.

[5.9] Ņemot vērā, ka /pers. A/ ar Zemgales rajona tiesas tiesneša 2018.gada 5.marta lēmumu pilnībā atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, tiesas izdevumus, kas nav samaksāti iepriekš, uzņemas valsts (lietas 86.-94.lapa).

[6] Prasītājs /pers. A/ iesniedza apelācijas sūdzību un tās papildinājumus par Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu, kurā lūdz Zemgales apgabaltiesu apmierināt prasību, norādot, ka Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā, lūdz izskatīt lietu atbilstoši Satversmes 95.pantam, atbilstoši prasības pieteikumam, atbilstoši lietā esošajiem pierādījumiem.

[6.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedumā nav redzami fakti par /pers. D/ un /pers. C/ atkārtotām nelikumībām pret prasītāju, lai gan tiesas sēdē tie tika skatīti.

Tiesnese nav aicinājusi uz tiesu visus šajā lietā iesaistītos, motivējot, ka prasītājam jāraksta jauns prasības pieteikums.

Civillikuma 2352.pantam neatbilstošs formulējums, atbildētāji nav atzinuši savu vainu ne daļēji, ne pilnībā, ignorējot faktu, ka kriminālprocess tika izbeigts un nebija pamata avīzē publicētajam. Tiesa nav izvērtējusi faktu, ka avīzes pirmajā lapā publicētais paziņojums nav patiess jau virsrakstā - Noticis uzbrukums Ķeguma domes priekšsēdētajām. Kā liecina dokumentālie fakti par kriminālprocesa izbeigšanu, bet nav minēts par prasītājam pašvaldības policijas darbinieku nodarītajiem miesas bojājumiem, par ko liecina atbilstošie dokumenti. Tiesa nav ievērojusi prasījuma robežas, nav izvērtēti visi lietas apstākļi, bet ir slēpti fakti.

[6.2] Norādīts, ka, objektīvi izvērtējot /pers. D/ darbības, skaidri redzamas krimināli sodāmas darbības: apzināti nepatiess ziņojums ar mērķi ierosināt krimināllietu; pasākumā iesaistot savā padotībā esošos policistus, kuri nodara prasītājam miesas bojājumus, spīdzina un ņirgājas (tā sūdzībā). Norādīts, ka arī Ogres slimnīcas uzņemšanas nodaļā prasītājs pazemots; avīzē „Ogres Vēstis Visiem" tiek sameklēts cilvēks, kurš ir „specializējies" uz noziegumu „atmazgāšanu".

[6.3] Apelācijas sūdzības papildinājumos norādīts, ka tiesa nav ievērojusi procesuālās normas, kas norāda uz pilnīgu lietas izskatīšanas beztiesiskumu, kā arī tiesa nav skatījusi civilprasības ierosināšanas faktu par apzināti nepatiesa ziņojuma par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu nolūkā panākt kriminālprocesa uzsākšanu pret personu (lietas 97.-99., 128.lapa).

[7] Atbildētājs/pers. C/ iesniedza apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu, kurā lūdz Zemgales apgabaltiesu apmierināt pretprasību un piedzīt no /pers. A/ materiālo kompensāciju par viņam nodarīto morālo kaitējumu 1000 EUR un tiesāšanās izdevumus. Lūdz noteikt paraksta ekspertīzi dokumentiem, kurus atbildētājs šajā civillietā iesniedzis it kā /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ (/Uzvārds/) vārdā.

Apelācijas sūdzība motivēta ar šādiem argumentiem.

[7.1] Prasītājs nav norādījis materiālās kompensācijas apmēru. Pirms civillietas izskatīšanas prasītājs vēlējies gan atvainošanos laikrakstā par publikāciju, gan arī 25000 EUR, norādot savu bankas kontu. Pēc tam šajā civillietā iesniegti /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ prasības pieteikumi pret atbildētājiem, kuros pieprasa piedzīt morālo kompensāciju, pārskaitot uz to pašu prasītāja norādīto bankas kontu. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā prasītāja ģimenes locekļu iesniegtie prasības pieteikumi varētu būt viltoti, par ko ir informēta Valsts policija. Ir pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

[7.2] Prasītājs ar savu tiesai iesniegto prasības pieteikumu par goda un cieņas aizstāvēšanu un morālā kaitējuma piedziņu, ir nodarījis kaitējumu atbildētāja kā žurnālista reputācijai, tas ir, kaitējis profesionālajai darbībai. Lūdz ar to ir aizskarts atbildētāja gods un cieņa - nodarīts morālais kaitējums. Prasītājs nav skaidri noformulējis, ar kādām darbībām prettiesiski būtu aizskartas viņa intereses. Vēl vairāk - pēdējā sēdē /pers. A/ atzina, ka rakstā „Ķegumā noticis uzbrukums domes priekšsēdētājam" viss aprakstīts pareizi.

[7.3] Interneta portālā *www.ogrenet.lv* regulāri parādās komentāri, kuru autors ir prasītājs /pers. A/. Arī citos interneta portālos regulāri publicēti

cieņu un godu aizskaroši komentāri - *www.pietiek.com, www.latvijaszurnalisti.lv*. Tiesas sēdē atbildētājs nenoliedza, ka komentāru autors ir viņš, bet tiesa tam nepievērsa vajadzīgo uzmanību, sēdes laikā izsakot absurdu pieņēmumu, ka arī atbildētājs ir rakstījis līdzīgus komentārus par /pers. A/.

Tāpat informācija par to, ka atbildētājs ir iesūdzēts tiesā, bija parādījusies interneta sociālajos tīklos *facebook.com*, ko publicēja persona, kura uzdodas par pētniecisko žurnālistu, bet atbildētāja ieskatā, lielākoties nodarbojas ar tendenciozu un viltus ziņu tiražēšanu. Šī persona pat neiedziļinoties lietas būtībā nofilmēja to, kā atbildētājs ierodas uz kārtējo tiesas sēdi, un šo video publiskoja.

[7.4] Pirmās instances tiesas spriedumā uzsvērts, ka, ja kāds (šajā gadījumā - /pers. A/) izmanto savas tiesības vērsties tiesā un aizstāvēt savas tiesības un tiesiskās intereses, tad tas parasti nevar būt kāda cita tiesību aizskārums. Atbildētājs uzskata, ka šis gadījums ir tieši tas izņēmums, kad apzināti tika aizskartas viņa tiesības. To pierāda tas apstāklis, ka /pers. A/ tā arī nenoformulēja, kādā veidā viņam nodarīts personiskais un morālais kaitējums, bet tā vietā atzina, ka publikācijā visi notikumi bija aprakstīti pareizi. Atbildētājam ir zināms, ka katram ir tiesības tiesiskās intereses aizstāvēt tiesā, bet tas ir jādara taisnprātīgi. Prasītājs šajā civillietā iesniedzis pierādījumus (prasības pieteikumus) ar, iespējams, viltotiem parakstiem, kas par prasītāja taisnprātību neliecina, un tad arī atbildētājs vērsās tiesā ar pretprasību (lietas 116.-119.lapa).

[8] Atbildētājs/pers. D/ iesniedza rakstveida paskaidrojumus par /pers. A/ apelācijas sūdzību, kuros norāda, ka /pers. A/ apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma sekojošu iemeslu dēļ.

[8.1] Prasībā nav norādīts, kā sūdzības iesniedzēja izpratnē izpaužas spriedumā konstatēti kādi konkrēti fakti vai nepareizi novērtēti kādi konkrēti pierādījumi, vai sniegts nepareizs konkrētu lietas apstākļu juridiskais novērtējums, vai nepareizi piemērota konkrēta materiālā tiesību norma, vai pārkāpta procesuālā tiesību norma. Līdz ar to atbildētāja ieskatā apelācijas sūdzība neatbilst Civilprocesa likuma 416.panta pirmās daļas 5.punkta nosacījumiem.

[8.2] Prasītāja melīgie apgalvojumi attiecībā pret atbildētāju un lietā iesaistītajām amatpersonām nevar tikt uzskatīti par pierādījumiem civillietā, bet būtu vērtējami kā blakusapstāklis – tie labi raksturo prasītāja personību un rīcības motīvus.

[8.3] Zemgales rajona tiesas spriedums ir likumīgs un pamatots, prasītājs nav skaidri definējis prasības priekšmetu, iesniedzis pierādījumus un faktiski liedz atbildētājiem Civilprocesa likumā noteiktās tiesības paredzētajos procesuālajos termiņos sagatavot iebildumus un pamatot tos (lietas 125.lapa).

[9] Atbildētājs/pers. D/ iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus par /pers. C/ apelācijas sūdzību, kuros norāda, ka /pers. C/ apelācijas sūdzība ir pamatota un pretprasība atkārtoti izskatāma sekojošu iemeslu dēļ.

[9.1] Kā pamatoti norādīts apelācijas sūdzībā un nepārprotami redzams no /pers. A/ iesniegumiem, atbildētāju rupja un nepamatota apmelošana, tajā skaitā publiska, ir /pers. A/ vispārēja rīcības prakse, kuras nesodāmība būtu pretrunā ar tiesiskumu, valsts pārvaldes stabilitāti un personu tiesībām uz valsts aizsardzību pret prettiesisku vajāšanu.

[9.2] /pers. C/ apelācijas sūdzībā un pretprasībā izteiktais apgalvojums par kaitējuma nodarīšanu, vēršoties tiesā, nav vienīgais arguments un nekādā veidā neatceļ citus pretprasībā un apelācijas sūdzībā norādītos citus pierādījumus par /pers. A/ nelikumīgu rīcību un ar to nodarītu faktisku kaitējumu. Tiesa pilnībā nav izpildījusi Civilprocesa likuma 193.panta piektās daļas nosacījumus, vērtējot tikai vienu pretprasības argumentu (lietas 126.lapa).

[10] Atbildētājs/pers. C/ iesniedza rakstveida paskaidrojumus par /pers. A/ apelācijas sūdzību, kuros norāda, ka /pers. A/ apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma sekojošu iemeslu dēļ.

[10.1] /pers. A/ darbībās ir saskatāms mēģinājums ar pretlikumīgiem paņēmieniem un tiesas palīdzību iegūt no atbildētāja iespaidīgu naudas summu – vismaz 15000 EUR, par ko liecina sekojoši apstākļi.

[10.1.1] /pers. A/ prasības pieteikumā norādīja nepareizu atbildētāja adresi, līdz ar to par tiesas procesu uzzinājis novēloti, tāpēc nav varējis izmantot savas tiesības sniegt rakstveida paskaidrojumu.

[10.1.2] /pers. A/ nav noformulējis kā ar publikāciju atbildētājs viņu apmelojis un aizskāris. 2019.gada 27.septembra tiesas sēdes audioierakstā /pers. A/ atzina, ka rakstījis komentārus par atbildētāju, parakstoties ar savu vārdu un uzvārdu, ko tiesa nevērtēja, vai tie ir atbildētāja godu un cieņu aizskaroši (lietas 149.lapa).

[11] Ar Zemgales apgabaltiesas tiesneses 2019.gada 25.novembra lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedība sakarā ar prasītāja /pers. A/ apelācijas sūdzību un atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu civillietā /pers. A/ prasībā pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu un /pers. C/ pretprasībā pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu un nolemts nolikt lietu izskatīšanai apelācijas instances tiesas sēdē 2020.gada 6.aprīlī plkst.10:00. Par civillietas izskatīšanu tiesas sēdē paziņots lietas dalībniekiem (lietas 129.lapa).

[12] Ievērojot drošības pasākumus, kas saistīti ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu un koronavīrusa izraisītās slimības „COVID-19" izplatības risku mazināšanu, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 4.26.punktu, kā arī Tiesu administrācijas 2020.gada 13.marta rīkojumu Nr.1-2/87 „Par piesardzības pasākumiem sakarā ar koronavīrusa COVID-19 izraisīto uzliesmojumu rajonu (pilsētu) tiesās un apgabaltiesās" un Augstākās tiesas priekšsēdētāja 2020.gada 16.marta paziņojumu „Par tiesu darbu pēc papildu ierobežojumiem", civillieta noņemta no izskatīšanas, par ko paziņots lietas dalībniekiem 2020.gada 31.martā (lietas 137., 138., 139., 140.lapa).

[13] Ar Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 20.aprīļa lēmumu, pamatojoties uz likuma „Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 4.panta otro daļu, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu Nr.103 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" mainīta civillietas izskatīšanas forma un noteikta civillietas /pers. A/ prasībā pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu un /pers. C/ pretprasībā pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu izskatīšana rakstveida procesā 2020.gada 11.maijā. Lēmumā norādīts, ka civillietu izskatīs tiesa šādā sastāvā: tiesnese - referente Svetlana Maršāne, tiesnese Inese Belicka, tiesnese Inese Skudra, izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 18.-22.pantu, 74.panta otrās daļas 3.punktu lietas dalībniekiem ir tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim vai tiesas sastāvam, pieteikums iesniedzams tiesā ne vēlāk kā vienu dienu pirms civillietas izskatīšanas (lietas 141.-142.lapa).

Lēmuma noraksts lietas dalībniekiem nosūtīts 2020.gada 20.aprīlī (lietas 143.lapa).

[14] Ar Zemgales apgabaltiesas 2020.gada 11.maija lēmumu atteikts pieņemt /pers. A/ pieteikto noraidījumu tiesnesēm Svetlanai Maršānei, Inesei Belickai un Inesei Skudrai civillietā Nr.C73269518 (CA-0170-20/10) (lietas 154.-155.lapa).

Motīvu daļa

[15] Zemgales apgabaltiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apelācijas sūdzības motīvus, atzīst, ka prasītāja /pers. A/ apelācijas sūdzība un prasība nav pamatotas, prasība ir noraidāma pilnīgi, atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzība un pretprasība nav pamatotas, pretprasība ir noraidāma pilnīgi.

[16] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas noteikumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts apelācijas sūdzībā.

Prasītājs/pers. A/ apelācijas sūdzībā norādījis, ka Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā, bet no prasītāja apelācijas sūdzības satura izriet, ka prasītājs Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu pārsūdzējis prasības noraidītajā daļā.

No atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzības izriet, ka atbildētājs Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumu pārsūdzējis pretprasības noraidītajā daļā.

[17] Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā noteikts, ka, ja apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesa pārsūdzētajā spriedumā ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudījusi pierādījumus lietā un novērtējusi tos atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta noteikumiem, tiesa pareizi iztulkojusi un piemērojusi materiālo tiesību normas lietā konstatētajiem apstākļiem, ievērojot judikatūras atziņas.

Zemgales rajona tiesas 2019.gada 27.septembra spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Zemgales apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem atzīst, ka Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus apelācijas instances tiesas sprieduma motīvu daļā nav nepieciešams norādīt.

[18] Pirmās instances tiesa pamatoti, izvērtējot 2013.gada 1.novembrī laikrakstā „Ogres Vēstis Visiem" publicētā raksta ar nosaukumu „Ķegumā noticis uzbrukums domes priekšsēdētājam" saturu kopsakarā ar lietas izskatīšanas gaitā pārbaudītiem pierādījumiem, atzina, ka nav konstatējama atbildētāju prettiesiska rīcība, kas būtu par pamatu tam, lai atzītu, ka ar minēto rakstu ir aizskarts prasītāja gods un cieņa. Līdz ar to tiesa pamatoti, atsaucoties uz Civillikuma 2352.[1] panta noteikumiem, secināja, ka /pers. A/ prasība daļā par atvainošanos publicēšanu un daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu ir noraidāma.

Pirmās instances tiesa arī pamatoti, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, ņemot vērā konstatētos apstākļus, atsaucoties uz Civillikuma 1635.panta otro un trešo daļu, atzina, ka /pers. A/ prasība pret atbildētāju /pers. D/ par morālā kaitējuma atlīdzināšanu nav pamatota, līdz ar to noraidāma.

[18.1] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasītāja /pers. A/ apelācijas sūdzība nav pamatota turpmāk norādīto argumentu dēļ.

[18.1.1] Apgalvojot apelācijas sūdzībā, ka pirmās instances tiesa nav ievērojusi procesuālās normas, prasītājs nav norādījis kādas konkrēti procesuālās darbības tiesa nav veikusi vai ir veikusi neatbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Zemgales rajona tiesas tiesneša 2018.gada 5.marta lēmumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 131.pantu pieņemts /pers. A/ prasības pieteikums pret avīzes „Ogres Vēstis Visiem" galveno redaktoru /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un ierosināta civillieta (lietas 4.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.panta noteikumiem Zemgales rajona tiesa pēc civillietas ierosināšanas 2018.gada 5.martā nosūtīja atbildētājiem uz prasības pieteikumā norādītajām adresēm paziņojumu par /pers. A/ celto prasību un prasības pieteikuma norakstu, nosakot 30 dienu termiņu paskaidrojumu sniegšanai par celto prasību, vienlaikus informējot prasītāju par prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstu nosūtīšanu atbildētājam (lietas 13.lapa).

Ar Zemgales rajona tiesas tiesnese s 2019.gada 27.marta lēmumu saskaņā ar Civilprocesa likuma 136.panta trešo daļu pieņemts /pers. C/ pretprasības pieteikums pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu (lietas 66.lapa).

Tiesas sēdē Zemgales rajona tiesā 2019.gada 29.augustā, kurā civillieta tika izskatīta pēc būtības, piedalījās visi lietas dalībnieki: prasītājs /pers. A/, atbildētāji - /pers. B/, /pers. C/, /pers. D/.

Kļūdains ir prasītāja viedoklis, ka tiesnesei bija pienākums aicināt uz tiesu personas, kuras nav lietas dalībnieki izskatāmajā civillietā.

[18.1.2] Civilprocesa likuma 192.pants noteic, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

No minētās procesuālās normas izriet, ka lietas izskatīšanas robežas pirmās instances tiesā nosaka prasības pieteikums un, ja ir iesniegts lietā, pretprasības pieteikums.

Civilprocesa likuma 426.panta otrā daļa noteic, ka apelācijas instance izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības priekšmeta vai pamata grozīšana nav pieļaujama.

Kā izriet no minētās tiesību normas, lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā nosaka prasības pieteikums, pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas sūdzība: prasības priekšmeta vai pamata grozīšana nav pieļaujama, izskatāmi tikai tie prasījumi, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Lieta izskatāma tādā apjomā, kā lūgts apelācijas sūdzībā.

Prasības priekšmets civilprocesuālo tiesību izpratnē ir prasītāja materiāltiesiskais prasījums, kura pamatotību pārbauda tiesa, izskatot lietu pēc būtības.

Savukārt prasības pamats civilprocesuālo tiesību izpratnē ir apstākļi, uz kuriem prasītājs pamato savu materiāltiesisko prasījumu. Prasības pamatu veidojošie apstākļi ir juridiskie fakti, ar kuriem tiesību normas sastāvs (hipotēze) saista zināmu, šajā normā paredzētu materiāltiesisko seku iestāšanos

starp strīda pusēm *(sk. Latvijas Republikas Senāta 2010.gada 7.decembra spriedumu lietā Nr.SKC – 504/211).*

[18.1.3] Apelācijas instances tiesai, ievērojot Civilprocesa likuma 192.panta un 426.panta otrās daļas noteikumus, nav procesuālā pamata vērtēt prasītāja apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus, ar kuriem nebija pamatota prasība pirmās instances tiesā (sk. sprieduma 6.1, 6.2., 6.3.punktu).

[18.1.4] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti un argumentēti noraidīja prasību. Tiesa pilnīgi, detalizēti un objektīvi novērtēja lietā iesniegtos pierādījumus, pareizi novērtēja publikācijas saturu kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, un pareizi konstatēja apstākļus, kuriem ir nozīme strīda izšķiršanā, tiesa atbilstoši judikatūras atziņām piemēroja materiālo tiesību normas lietā konstatētajiem apstākļiem. Līdz ar to nav pamata prasītāja apelācijas sūdzības apmierināšanai.

[19] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti, ņemot vērā pretprasības pamatu, atsaucoties uz Satversmes 92.pantu, Civillikuma 1635., 1636.pantu, noraidīja atbildētāja /pers. C/ pretprasību par kompensācijas 1000 EUR piedziņu par nodarīto morālo kaitējumu, atzīstot, ka prasītājs, iesniedzot tiesā prasību Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā, ir izmantojis konstitucionālās un arī likumā paredzētās tiesības uz tiesas aizsardzību, kas, izslēdz pamatu civiltiesiskās atbildības piemērošanai.

Atbildētāja/pers. C/ apelācijas sūdzībā norādītie apstākļi, ar kuriem pamatota pretprasība, ir izvērtēti pārsūdzētajā spriedumā, un nedod pamatu pretprasības apmierināšanai. Kā norādīts sprieduma 17.punktā, apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Ievērojot sprieduma 18.1.2. punktā norādīto, apelācijas instances tiesai nav procesuālā pamata vērtēt apelācijas sūdzībā minētos apstākļus, ar kuriem nebija pamatota pretprasība pirmās instances tiesā.

[19.1] Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2014.gada Tiesu prakses apkopojuma „Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās" Kopsavilkuma 5.punktā norādīts: „Izskatot prasību par morālo kaitējumu Civillikuma 1635.panta izpratnē, ir nepieciešams konstatēt, pirmkārt, neatļautu darbību, otrkārt, ar šo neatļauto darbību aizskartu cietušās personas nemantisko tiesību (piemēram, kādu no cilvēka pamattiesībām) vai nemantisko labumu (piemēram, veselību, reputāciju). Tiesai spriedumā jānorāda motīvi, no kuriem varētu spriest, kāda nemantiska tiesība, labums vai interese ir aizskarta ar konstatēto prettiesisko rīcību.

Civillikuma 1636.pants noteic, ka tiesību aizskāruma nav, ja kāds tikai izlieto sev piederošu tiesību.

Pirmās instances tiesa pamatoti, atzīstot, ka nav konstatējama prasītāja neatļauta darbība, tādējādi nav konstatējams primārais priekšnoteikums, kas saskaņā ar Civillikuma 1635.panta noteikumiem dotu pamatu vērtēt pārējo priekšnoteikumu pastāvēšanu morālā kaitējuma atlīdzināšanai, atzina, ka nav pamata pretprasības apmierināšanai.

[19.2] Pirmās instances tiesa arī pamatoti, izvērtējot pretprasībā norādītos motīvus, atzina, ka nav konstatējami priekšnosacījumi Civillikuma $2352.^{1}$ panta piemērošanai.

[19.3] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzībā pieteiktā lūguma apmierināšanai par ekspertīzes noteikšanu, kurā apelators lūdz tiesu noteikt paraksta ekspertīzi dokumentiem, kurus /pers. A/ šajā civillietā iesniedzis it kā /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ (/Uzvārds/) vārdā.

Tiesa nosaka ekspertīzi lietā Civilprocesa likuma 121.panta pirmajā daļā un 179.panta trešajā daļā noteiktajos gadījumos.

Civilprocesa likuma 121.panta pirmā daļa paredz, ka ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai nozīmīgu faktu noskaidrošanai nepieciešamas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē.

Civilprocesa likuma 179.panta trešā daļa paredz, ka tiesa var noteikt ekspertīzi, lai pārbaudītu pieteikumu par rakstveida pierādījuma viltojumu.

Izskatāmajā civillietā nepastāv apstākļi, kas dotu pamatu noteikt civillietā ekspertīzi saskaņā ar Civilprocesa likuma 121.panta pirmo daļa vai Civilprocesa likuma 179.panta trešo daļu.
Turklāt no lietas materiāliem redzams, ka ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2019.gada 2.maija lēmumu nolemts uzskatīt par neiesniegtu /pers. A/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ (agrāk-/Uzvārds/) iesniegtos prasības pieteikuma grozījumus izskatāmajā civillietā un prasības pieteikuma grozījumus atdot atpakaļ iesniedzējam /pers. A/ (lietas 75.-76.lapa).

[20] Ievērojot norādīto, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka prasītāja /pers. A/ apelācijas sūdzība un prasība nav pamatotas, prasība ir noraidāma pilnīgi, atbildētāja /pers. C/ apelācijas sūdzība un pretprasība nav pamatotas, pretprasība ir noraidāma pilnīgi, kā to pareizi atzinusi Zemgales rajona tiesa 2019.gada 27.septembra spriedumā.

[21] Ņemot vērā, ka /pers. A/ ar Zemgales rajona tiesas tiesneša 2018.gada 5.marta lēmumu pilnībā atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem lietā nesamaksātos tiesas izdevumus uzņemas valsts.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot izklāstīto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ prasību pret /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ par atvainošanās publicēšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu noraidīt.
/pers. C/ pretprasību pret /pers. A/ par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu noraidīt.
Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos

trīsdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā un samaksājot drošības naudu 300 EUR.

Drošības naudas iemaksājama depozīta kontā: saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas numurs 90000068892, konta numurs LV83 TREL 8280 0100 0000 0; saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods F22010010, maksājuma mērķī jānorāda dati lietas identificēšanai (procesa dalībnieka personas dati).

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese	(paraksts)	S.Maršāne
Tiesnese	(paraksts)	I.Belicka
Tiesnese	(paraksts)	I.Skudra